

ИЗВЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОМ ЈАВНОМ УВИДУ,
ЈАВНОЈ РАСПРАВИ И ЈАВНОЈ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ НАЦРТА УРЕДБЕ О ПРОГЛАШЕЊУ
И СТУДИЈЕ ЗАШТИТЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ТУНЕЛСКА ПЕЋИНА ПРЕРАСТ У
КАЊОНУ ЗАМНЕ”

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” налази се на подручју општине Неготин и обухвата катастарске парцеле: К.О. Штубик и К.О. Плавна, укупне површине 39 ха 50 а 00 м², од чега је 24 ха 01 а 06 м² (60,79%) у приватној својини и 15 ха 48 а 94 м² (39,21%) у државној својини.

Тунелска пећина у кањону Замне, под називом „Прераст”, заштићена је као „природна реткост и значајна геоморфолошка вредност” Решењем Завода за заштиту и научно проучавање природних реткости НР Србије број 275 од 20. јуна 1957. године. Од прве заштите протекло је више од шездесет година па се јавила потреба за ревизијом и усклађивањем акта о заштити са најновијом законском регулативом.

Студију заштите са картографском документацијом (у даљем тексту: документи о заштити) Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” израдио је Завод за заштиту природе, на основу овлашћења из чл. 102. и 103. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 91/10 -испр., 14/16 и 95/18 – др. закон).

У складу са чланом 43. Закона о заштити природе стручна основа - студија о заштити са картографском документацијом и нацрт акта о проглашењу заштићеног подручја били су изложени на јавном увиду у периоду од 18. октобра до 6. новембра 2019. године у просторијама Министарства заштите животне средине и Завода за заштиту природе Србије.

Законом о заштити природе активности везане за спровођење јавног увида поверене су Министарству заштите животне средине као предлагачу акта.

II ПОСТУПАК ОБАВЉАЊА ЈАВНОГ УВИДА, ЈАВНЕ РАСПРАВЕ И ЈАВНЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

Јавни увид у Нацрт уредбе о проглашењу и студију заштите Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” одржан је у трајању од 20 дана, у периоду од 18. октобра до 6. новембра 2019. године у просторијама Министарства заштите животне средине и Завода за заштиту природе (јавни оглас је објављен 17.октобра 2019. године у листу „Политика”). Све ближе информације о месту излагања, као и потребна објашњења, могла су се добити у службама Министарства заштите животне средине и Завода за заштиту природе.

Физичка и правна лица су могла у току трајања јавног увида, закључно са 6. новембром 2019. године, доставити у писаној форми примедбе на документа о заштити Министарству заштите животне средине, поштом или на писарницу, са назнаком „СП Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ – Јавна расправа о заштити”.

Јавна расправа и јавна презентација одржани су 13.11.2019. године, са почетком у 12⁰⁰ часова у просторијама Општине Неготин, Мала сала, Трг Стевана Мокрањца 1.

Јавној расправи су присуствовали:

1. представници Министарства заштите животне средине: Александра Дошлић, начелник Одељења за заштићена подручја, геодиверзитет и еколошку мрежу; Малиша Младеновић, руководилац Групе за геодиверзитет и предео и Весна Трипковић Бољанић, координација управљања националним парковима;

2. представници Завода за заштиту природе, Радна јединица у Нишу: др Драган Нешић и Андреј Захарјашевић;

3. представници ЈП „Србијашуме”: Гордана Јанчић, Силвана Николић и Љубиша Мариновић,

4. представници Општинске управе града Неготина: Драган Радовановић, Јасмина Благојевић, Слободан Дијановић, Миодраг Станковић и Марина Николић;

5. Данило Петровић из еколошког удружења „Бадем”, Душан Петровић из Туристичке организације општине Неготин; Веселин Лукић из ЈП „Србијаводе” (радна јединица Неготин), Милан Марић и Зоран Стојковић, власници земљишта око предмета акта.

III ПРИМЕДБЕ НА НАЦРТ УРЕДБЕ О ПРОГЛАШЕЊУ И СТУДИЈИ ЗАШТИТЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ТУНЕЛСКА ПЕЋИНА ПРЕРАСТ У КАЊОНУ ЗАМНЕ”

Јавну расправу је отворила Александра Дошлић, која је поздрављајући све присутне, изнела разлог за сазивање скупа, односно Нацрт уредбе о проглашењу и Студија заштите Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”. Завод за заштиту природе Србије је урадио Студију заштите Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”. Нацрт уредбе је урађен у складу са Законом о заштити природе и уједно је објашњена процедура за усвајање уредбе.

Студију заштите Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” презентовао је Драган Нешић, виши стручни сарадник из Завода за заштиту природе Србије. Истакао је да је Студија заштите урађена у складу са Законом о заштити природе и резултатима извршених истраживања. Он је у свом обраћању навео историју заштите овог природног добра, која датира од 1957. године. У Студији су описане геоморфолошке вредности тунелске пећине Прераст у кањону Замне, која својом грандиозношћу, очуваношћу, лепотом, атрактивношћу и изузетним димензијама представља значајан геоморфолошки објекат. Студија садржи такође и основне вредности природног добра, основне карактеристике, режиме заштите, перспективе одрживог развоја, управљање – доношење нових управљачких аката и ограничења из нацрта Уредбе.

Данило Петровић, представник еколошког удружења „Бадем” из Неготина поздравио је акцију министарства, којом се проглашава ово природно добро. Изнео је негодовање због немогућности достављања једног примерка Студије у просторије општине Неготин или градску библиотеку због коришћења података о биљном и животињском свету. На ту примедбу Александра Дошлић и Драган Нешић објаснили су да је Студија званичан службени документ Завода и да су подаци из ње заштићени, т.ј. може да се дође до података из ње увидом у исту у просторијама Завода, без изношења ван. Драган Нешић предложио је као решење да се у будућности уради књига или брошура о Замни.

Гордана Јанчић из ЈП „Србијашуме”, које је и предложено за потенцијалног управљача овог заштићеног подручја, навела је да су од стране ЈП „Србијашума”, на основу

увида у документа о заштити, у току јавног увида, министарству достављене сугестије на нацрт Уредбе, које су углавном везане за измене неких термина. Напоменула је да на основу незваничне информације да је Туристичка организација општине Неготин такође заинтересована да буде управљач овог заштићеног подручја, ЈП „Србијашуме” се не противи да управљач овим подручјем буде наведена организација. Иако није била тема расправе, дотакла се и проблема Споменика природе „Сутеска Сиколске реке са водопадима на Мокрињској стени”, које је подручје друге категорије, проглашено је од стране општине Неготин, а управљач је ЈП „Србијашуме”. Међутим, проблем је што општина нема законских основа да изврши проглашење заштићеног подручја друге категорије, па управљач већ дужи низ година не добија сагласности на Програме и Планове управљања, и предлаже ревизију заштите, као и предлог да ТОО Неготин управља и тим подручјем.

Душан Петровић из Туристичке организације општине Неготин причао је о активностима које је ТО Неготин имала на другим локалитетима, као што је постављање туристичког мобилијара на подручју Прерасти у кањону Вратне, Мокринским стенама и Тунелској пећини Прераст у кањону Замне, као и промоцији тих подручја (у смислу израде брошура, флајера, промоција на сајту ТО Неготин...). Идеја је да се уради брошура са детаљним описом вредности Замне. Као добру референцу навео је пројекат регионалне туристичке сигнализације, учествовање у раду на прекограничним пројектима са Бугарском и Румунијом, и добру сарадњу са планинарским друштвима, месном заједницом и регистрованим туристичким домаћинствима у локалу.

Александра Дошлић је навела неопходност упознавања са Правилником о условима које треба да испуњава управљач у складу са Законом о заштити природе, као и неопходност сарадње са локалном заједницом и органима локалне самоуправе. Нагласила је и да ће по новом Закону, који треба да буде донесен, управљачи имати обавезу образовања Савета корисника.

Веселин Лукић из ЈП „Србијаводе”, Београд, радна јединица Неготин, предложио је да када се прогласи заштићено подручје, предметни акт достави ЈП „Србијаводе”, ради уношења у њихов регистар (по Закону о водама). У циљу израде Плана управљања сливом реке Дунав, а у складу са поглављем 27 ЕУ, такође је неопходно ЈП „Србијаводе” доставити Уредбу о проглашењу Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”. Истакао је да је пожељно је да се пропишу водни услови за то подручје од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, у циљу спречавања изградње мини хидроелектрана у обухвату заштићеног подручја. У одговору на овај предлог истакнуто је да се у поступку проглашења заштићеног подручја прикупљају мишљења од надлежних министарстава међу којима је и мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Такође, у складу са чланом 54. Закона о заштити природе и члана 9. Уредбе о проглашењу заштићеног подручја, управљач је дужан да у року од десет месеци од дана доношења уредбе о проглашењу достави министарству надлежном за послове заштите животне средине План управљања заштићеним подручјем за период од 10 година на сагласност, који обавезно садржи водне услове и услове заштите природе. У поступку давања сагласности на План управљања, министарство прибавља поред осталих и мишљења министарства надлежног за послове пољопривреде, водопривреде и шумарства.

Силвана Николић, ЈП „Србијашуме”, је додала да је СП „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” у обухвату Геопарка Ђердап, који ће од пролећа следеће године да буде уписан на листи УНЕСКО Светској мрежи геопаркова, што значајно повећава вредност овог

подручја, и да би, са тим у вези, било неопходно веће укључивање органа општинске управе Неготина.

Договорено је да ће бити организован састанак представника Министарства, ЈП „Србијашума”, ТОО Неготин и Општинске управе Неготин у вези избора управљача и даљих активности.